

Bruksela, 16 czerwca 2020 r.
(OR. en)

8868/20

COTER 42
CT 42
COPS 192
RELEX 452

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	8742/20 + COR 1
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie działań zewnętrznych UE w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczania tych zjawisk

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady w sprawie działań zewnętrznych UE w zakresie przeciwdziałania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczania tych zjawisk, zatwierdzone w drodze procedury pisemnej w dniu 15 czerwca 2020 r.

**Konkluzje Rady w sprawie działań zewnętrznych UE w zakresie przeciwdziałania
terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz zwalczania tych zjawisk**

Wprowadzenie

1. Rada potwierdza swoje stanowcze zaangażowanie na rzecz ochrony obywateli UE przed terroryzmem i brutalnym ekstremizmem we wszystkich ich postaciach i niezależnie od ich pochodzenia. Tym samym nadal z determinacją będzie wspierać wzmocnione działania zewnętrzne UE w dziedzinie zwalczania terroryzmu oraz na rzecz zapobiegania radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu oraz jej zwalczania. W związku ze stale zmieniającym się charakterem zagrożeń płynących ze strony międzynarodowego terroryzmu Rada postanowiła zaktualizować poprzednie konkluzje w sprawie działań zewnętrznych UE w zakresie zwalczania terroryzmu i radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu oraz zapobiegania tym zjawiskom.
2. Konkluzje te uzupełniają konkluzje Rady w sprawie działań zewnętrznych w zakresie zwalczania terroryzmu z 9 lutego 2015 r. i 19 czerwca 2017 r. oraz wykorzystują te poprzednie konkluzje. Te trzy zestawy konkluzji stanowią podstawę zaangażowania UE w przyszłości, zgodnie ze strategią UE w dziedzinie walki z terroryzmem z 2005 roku, europejską agendą bezpieczeństwa i globalną strategią UE z 2016 roku, w których przypomina się, że bezpieczeństwo w kraju zależy od pokoju i bezpieczeństwa poza granicami UE.
3. Wraz z szerszej zakrojonymi staraniami z zakresu dyplomacji, rozwoju, bezpieczeństwa i humanitaryzmu działania zewnętrzne UE i jej państw członkowskich, będące czynnikiem stabilizującym w sąsiedztwie UE i poza nim, stanowią istotny instrument propagowania interesów i wartości UE na świecie oraz zabezpieczania sposobu życia jej obywateli, co określono w programie strategicznym Rady Europejskiej na lata 2019–2024.

4. Wykorzystując postępy osiągnięte w poprawianiu, integrowaniu i stosowaniu europejskich instrumentów finansowych i narzędzi dyplomatycznych przy pogłębianiu współpracy między państwami członkowskimi i instytucjami oraz agencjami unijnymi, a także z głównymi partnerami międzynarodowymi, Rada apeluje o dalsze wzmocnienie zaangażowania UE w działania zewnętrzne w zakresie zwalczania terroryzmu i w działania w priorytetowych obszarach geograficznych i tematycznych wymienionych poniżej. W niniejszych konkluzjach podkreśla się zagrożenia ze strony terroryzmu, wskazuje się miejsca, na których UE powinna się skoncentrować w zakresie geograficznym, wskazuje się priorytetowe obszary działania oraz podkreśla się znaczenie pogłębionej współpracy międzynarodowej.

Ewoluuujące zagrożenie terrorystyczne

5. Rada dostrzega, że terroryzm ciągle ewoluuje i że UE i jej państwa członkowskie powinny się do tego dostosowywać. Zagrożenie ze strony Daisz i Al-Kaidy oraz powiązanych z nimi organizacji jest nadal poważne. Pomimo udanego uwolnienia terytorium w Syrii i Iraku spod kontroli Daisz, organizacja ta jest nadal obecna w obu państwach i może wykorzystać pogarszającą się w tym regionie sytuację w zakresie bezpieczeństwa, by odzyskać siłę. Od społeczności międzynarodowej wymaga się zatem nieustającej mobilizacji. Próbuując różnych strategii, zarówno Daisz, jak i Al-Kaida są żywotnie zainteresowane utrzymaniem swoich wpływów, rozszerzaniem działalności i rozprzestrzenianiem brutalnej, ekstremistycznej ideologii islamistycznej na szczeblu światowym w różnych postaciach za pośrednictwem swoich oddziałów miejscowych i regionalnych. W tym względzie w coraz większym zakresie korzystają one z platform internetowych, które stały się jeszcze bardziej istotne w rozpowszechnianiu terrorystycznej propagandy, inspirowaniu i prowadzeniu zamachów i kierowania nimi oraz w propagowaniu radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu. Rada apeluje zatem o uwzględnienie warunków, które spowodowały powstanie Daisz i Al-Kaidy.
6. Rada dostrzega, że niepokojące postępy terroryzmu nadal mają miejsce w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej, w Sahelu/Afryce Zachodniej i w regionie Jeziora Czad. Działania terrorystyczne postępują także nadal w Rogu Afryki, gdzie al-Shabaab wykazuje rosnącą siłę, Daisz jest nadal obecna, a ugrupowania terrorystyczne rozprzestrzeniają się dalej w stronę środka i południa kontynentu. Wyzwania, jakie stanowi terroryzm i radykalizacja prowadząca do terroryzmu, pozostaną prawdopodobnie źródłem presji w Azji Środkowej, przy czym w szczególności Afganistan będzie prawdopodobnie nadal cierpieć z powodu niestabilności i terroryzmu, pomimo trwających starań na rzecz pokoju. Zamachy terrorystyczne są popełniane w Azji Południowej, a ugrupowania terrorystyczne próbują uzyskać punkt oparcia w Azji Południowo-Wschodniej, a także na Bałkanach Zachodnich.

7. Jednocześnie dalszych stanowczych działań wymagają inne poważne problemy, takie jak: postawienie zagranicznych bojowników terrorystycznych przed wymiarem sprawiedliwości i niedopuszczanie do ich przemieszczania się, zwłaszcza do niewykrywanego przekraczania przez nich granic UE; zajęcie się kwestią wzrostu radykalizacji na miejscu i przewidywanie stałego zagrożenia, jakie stanowią uśpione komórki terrorystyczne i sprawcy działający w pojedynkę; odpowiednie monitorowanie osób zwolnionych po odbyciu kar związanych z terroryzmem; dostosowywanie się do zmian w procederze prania pieniędzy i finansowania terroryzmu; łagodzenie skutków wykorzystywania gwałtownego rozwoju technologicznego; zajmowanie się pojawiającymi się i hybrydowymi zagrożeniami dla lotnictwa, infrastruktury krytycznej i przestrzeni publicznej; oraz rozwiązywanie kwestii rozpowszechniania ekstremistycznej ideologii islamistycznej i pojawiania się politycznie umotywowanego brutalnego ekstremizmu i terroryzmu, zwłaszcza w związku z rosnącą liczbą zamachów terrorystycznych ze strony skrajnej prawicy.
8. Ponadto, ponieważ wpływ pandemii COVID-19 stanowi bezprecedensowe wyzwanie o szeroko zakrojonych skutkach, które staną się w pełni widoczne dopiero w perspektywie długoterminowej, należy dołożyć konkretnych starań, by ocenić jej potencjalny wpływ na działalność terrorystyczną, a także na zapobieganie terroryzmowi i zwalczanie go, oraz by określić ewentualne ukierunkowane działania UE.
9. Rada apeluje o priorytetowe potraktowanie konkretnych działań w następujących obszarach geograficznych i tematycznych, by uzupełnić, ulepszyć i lepiej zsynchronizować ogólne działania UE w zakresie zwalczania terroryzmu.

Zacieśnianie współpracy z kluczowymi państwami/regionami

10. Rada stwierdza, że UE nawiązała liczne dialogi polityczne na temat zwalczania terroryzmu z priorytetowymi państwami i regionami partnerskimi, co umożliwiło przyjęcie konkretnych planów działania i programów współpracy. Rada uznaje istotną rolę, którą odgrywa w tym względzie sieć unijnych ekspertów ds. zwalczania terroryzmu oraz bezpieczeństwa, a także konieczność dalszego wzmocnienia tej sieci.
11. Rada podkreśla potrzebę koncentrowania się głównie na najbliższym sąsiedztwie, co jest nierozdzielnie związane z bezpieczeństwem wewnętrznym UE. Należy zatem poświęcić szczególną uwagę bardziej ustrukturyzowanej współpracy w zakresie zwalczania terroryzmu oraz zapobiegania brutalnemu ekstremizmowi lub zwalczania go z państwami i regionami, z których pochodzą bezpośrednie zagrożenia dla bezpieczeństwa Europy i które najbardziej potrzebują pomocy.

12. Rada apeluje, by UE poczyniła postępy we współpracy z partnerami na Bałkanach Zachodnich zgodnie z deklaracją z Sofii z 17 maja 2018 r., deklaracją z Zagrzebia z 6 maja 2020 r. oraz ze wspólnym planem działania UE–Bałkany Zachodnie w sprawie zwalczania terroryzmu. Ponadto Rada apeluje do UE o realizację, i w stosownym przypadku skorygowanie, dotychczasowych partnerstw na rzecz zwalczania terroryzmu i o pogłębienie współpracy w zwalczaniu terroryzmu, także z innymi krajami partnerskimi w Afryce Północnej i na Bliskim Wschodzie, o dalsze prowadzenie z tymi partnerami regularnych i usprawnionych dialogów na temat bezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu oraz pomocy w rozwiązaniu kwestii, które doprowadziły do powstania Daisz.
13. UE powinna nadal umacniać swoją obecność w Sahelu, mając na uwadze rosnące zagrożenie i ryzyko przeniesienia terroryzmu do krajów leżących na wybrzeżach Afryki Zachodniej, jak również, w ogólniejszym wymiarze, zająć się rosnącym, międzykontynentalnym dynamicznym rozprzestrzenianiem się terroryzmu, na przykład w Rogu Afryki i w innych krajach afrykańskich, w których działalność terrorystyczna wzrasta. Globalny obraz zagrożenia wymaga, by UE była także otwarta na zaangażowanie i działania informacyjne w dziedzinie zwalczania terroryzmu w krajach w innych regionach mających strategiczne znaczenie dla bezpieczeństwa Europy, takich jak Azja Środkowa, Azja Południowa i Południowo-Wschodnia.
14. Rada stanowczo uważa, że zapobieganie radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu powinno być uwzględniane, w stosownych przypadkach, w głównym nurcie programów pomocy rozwojowej, a także w strategiach przeznaczonych dla konkretnych krajów i w strategiach regionalnych.

Wzmacnianie reakcji UE w kluczowych kwestiach przekrojowych

a) Prawo międzynarodowe, prawa człowieka i praworządność.

15. Przywołując konkluzje z 17 lutego 2020 r. w sprawie priorytetów UE na rok 2020 na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka Rada podkreśla, że wszystkie środki zwalczania terroryzmu muszą być stosowane przy pełnym przestrzeganiu podstawowych wartości UE, w tym praworządności, oraz przy pełnym przestrzeganiu prawa międzynarodowego, zwłaszcza międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka, prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa uchodźczego.
W tym celu UE będzie nadal proaktywnie wspierać i propagować prawa człowieka i zasady prawa międzynarodowego we wszystkich aspektach globalnych starań na rzecz zwalczania terroryzmu w ramach wszystkich jej strategicznych partnerstw, także w trakcie regularnych przeglądów globalnej strategii zwalczania terroryzmu ONZ.

b) Zagraniczni bojownicy terrorystyczni

16. Rada dostrzega, że w nadchodzących latach zagraniczni bojownicy terrorystyczni będą nadal poważnym wspólnym problemem w zakresie bezpieczeństwa. Rada przyjmuje także z zadowoleniem postępy poczynione zgodnie z rezolucjami 2178 (2014) i 2396 (2017) Rady Bezpieczeństwa ONZ i przywołuje ostateczne cele, jakimi są zapobieganie podróżom w celach terrorystycznych i zapewnianie rozliczalności za wszelkie popełnione przestępstwa, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i mających zastosowanie przepisów prawa międzynarodowego i unijnego. Głównym punktem tych starań będzie pogłębiona i terminowa współpraca i wymiana informacji między państwami członkowskimi, z Centrum Analiz Wywiadowczych UE, Europolem, Eurojustem i Interpolem (w stosownych przypadkach i zgodnie z ich odpowiednimi mandatami) oraz z krajami partnerskimi zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi i przy wzmacnianiu zdolności tych krajów do zasilania baz danych Interpolu oraz do wykorzystywania ich do zapobiegania podróżom i do ścigania przestępstw. UE jest gotowa do dalszego wspomagania priorytetowych krajów partnerskich, które są najbardziej dotknięte zjawiskiem powracających bojowników, by pomóc tym krajom w postawieniu sprawców przed wymiarem sprawiedliwości, zająć się kwestią radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu w więzieniach oraz wspierać działania z zakresu reintegracji i rehabilitacji, także członków rodziny, a także zapewnić specjalistyczne usługi dla powracających dzieci.

c) Prawnokarne podejście do terroryzmu, informacji gromadzonych w rejonach konfliktów i dowodów elektronicznych

17. Rada podkreśla znaczenie prawnokarnego podejścia do terroryzmu i potrzebę wzmocnienia wszystkich zgodnych z prawami człowieka instancji wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych na świecie, obejmującego służby bezpieczeństwa, dochodzenia i ściganie, zgodnie z odnośnym prawem międzynarodowym, w tym międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka, międzynarodowym prawem uchodźczym oraz międzynarodowym prawem humanitarnym. W tym względzie i zgodnie z ustawodawstwem krajowym i unijnym należy w miarę możliwości dołożyć starań, by informacje zgromadzone w rejonach konfliktów były dostępne i możliwe do wykorzystania przez właściwe organy i sądownictwo państw członkowskich, by zapewnić skuteczną kontrolę granic i wspierać skuteczne ściganie sprawców aktów terrorystycznych.

Oprócz ważnej współpracy dwustronnej z kluczowymi partnerami strategicznymi, można w stosownych przypadkach rozwijać dalszą współpracę i koordynację działań z innymi odnośnymi partnerami międzynarodowymi, z należyтым poszanowaniem ram instytucjonalnych UE. Ponadto Rada podkreśla potrzebę poprawy zachowywania i przekazywania dowodów elektronicznych podczas transgranicznych dochodzeń i ścigania przestępstw powiązanych z terroryzmem. Wszystkie działania w tej kwestii muszą być zgodne z zasadami wolnego, otwartego i bezpiecznego internetu, nie naruszając praw człowieka ani podstawowych wolności, w tym wolności wypowiedzi, ani ochrony danych osobowych.

d) Finansowanie terroryzmu

18. Rada odnotowuje konkluzje dotyczące priorytetów strategicznych w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu przyjęte 5 grudnia 2019 r. i dalej podkreśla istotne znaczenie utrzymywania stanowczego zobowiązania na rzecz odcinania źródeł finansowania terroryzmu.

Rada z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie rezolucji 2462 (2019) Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie zwalczania finansowania terroryzmu i zapobiegania mu, co stanowi istotny krok w kierunku utworzenia kompleksowych międzynarodowych ram w tej dziedzinie. Rada potwierdza swoje pełne poparcie dla prac prowadzonych przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) mających na celu opracowanie norm i propagowanie skutecznej realizacji środków prawnych, ustawodawczych i operacyjnych. Rada jest dalej zaangażowana na rzecz popierania działań mających na celu poprawę i intensyfikację wymiany informacji oraz zapewnianie wsparcia priorytetowym krajom partnerskim, by mogły one lepiej przestrzegać odnośnych rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, zaleceń FATF, odnośnego prawodawstwa unijnego i programu paryskiego przyjętego podczas pierwszej konferencji „Żadnych pieniędzy na terroryzm”, która odbyła się w dniach 25–26 kwietnia 2018 r. Rada podkreśla znaczenie wzmocnienia zdolności krajów w zakresie konfiskaty majątków należących do terrorystów. W dziedzinie zapobiegania finansowaniu terroryzmu i zwalczania go Rada dostrzega wyzwania takie jak: wykorzystywanie formalnych i nieformalnych transferów pieniędzy lub wartości, w tym przekazów; nowe formy płatności takie jak pieniądź elektroniczny, wykorzystujące technologie kryptowalutowe i blockchain; oraz finansowanie terroryzmu za pomocą środków pochodzących z handlu narkotykami i bronią przemycaną ze stref konfliktu.

Ponadto, mając na uwadze fakt, że ugrupowania terrorystyczne czerpią dochody z handlu i nielegalnego handlu dobrami kultury, w tym dobrami skradzionymi i zrabowanymi ze stanowisk archeologicznych znajdujących się w strefach konfliktu, jednocześnie uwzględniając doświadczenia zdobyte podczas unijnych operacji i misji, Rada zwraca się do UE o przemyślenie sposobów dalszej pomocy dla dotkniętych krajów w ochronie ich własnego dziedzictwa kulturowego, także z wykorzystaniem odnośnych narzędzi i środków udostępnianych przez Interpol, Światową Organizację Celną, UNESCO i FATF.

e) Brutalny ekstremizm i terroryzm umotywowane islamistycznie i politycznie

19. Rada potwierdza, iż potępia terroryzm we wszystkich jego postaciach i przejawach, oraz że terroryzm jest nie do uzasadnienia, niezależnie od względów politycznych, filozoficznych, ideologicznych, rasowych, etnicznych, religijnych lub wszelkich innych, jakie mogą zostać przywołane w celu jego uzasadnienia. Rada apeluje o zwrócenie jeszcze baczniejszej uwagi na brutalną, ekstremistyczną ideologię islamistyczną. Zagrożenie ze strony politycznie umotywowanego brutalnego ekstremizmu i terroryzmu, w tym zagrożenie ze strony skrajnej prawicy i skrajnej lewicy, wzrasta i stopniowo łączy się ponad granicami, zwłaszcza za pośrednictwem internetu. Rada apeluje zatem o pogłębione współdziałanie w tej kwestii z odnośnymi partnerami.

Obejmuje to dialog z odnośnymi krajami trzecimi i ze światowymi koncernami technologicznymi na temat sposobów skutecznego przeciwdziałania brutalnej, ekstremistycznej propagandzie w internecie, w tym mowie nienawiści, przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i podstawowych wolności.

W tym samym duchu, demokracja, praworządność i dobre rządy są niezbędne do tworzenia pozytywnego dyskursu oraz skutecznych, pozbawionych przemocy sposobów uwzględniania różnych skarg natury politycznej, społecznej i innej. Zainteresowanych partnerów, zarówno w UE jak i poza nią, należy zaprosić do uczestniczenia w tym działaniu od jego początku.

f) Niewłaściwe wykorzystywanie internetu do celów terrorystycznych

20. Rada uznaje, że zwalczanie niewłaściwego wykorzystywania internetu do celów terrorystycznych jest kluczowe w walce z terrorystyczną i brutalnie ekstremistyczną propagandą. Zgodnie z powyższym Rada potwierdza istotną potrzebę stworzenia europejskich regulacji niedopuszczających do rozpowszechniania nielegalnych treści terrorystycznych w internecie. Podkreśla także potrzebę podejścia uwzględniającego wiele zainteresowanych podmiotów, w ramach którego branża technologiczna współpracowałaby z rządami państw UE i krajów partnerskich oraz środowiskiem akademickim i społeczeństwem obywatelskim przy zapobieganiu terroryzmowi i zwalczaniu go.

Rada apeluje do branży technologicznej o przyjęcie większej odpowiedzialności za zwalczanie propagandy terrorystycznej i radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu, oraz o proaktywne zajęcie się prewencją, wykrywaniem i usuwaniem nielegalnych treści w internecie, jednocześnie zabezpieczając prawa człowieka, a także kwestią werbowania i planowania na platformach internetowych; powinny także zwiększyć przejrzystość wobec społeczeństw i rządów w odniesieniu do prowadzonych starań.

W tym względzie długotrwała współpraca państw członkowskich UE z tą branżą za pośrednictwem Forum UE ds. Internetu, oraz niedawne globalne działanie w wyniku „Apelu z Christchurch o eliminację terrorystycznych i brutalnie ekstremistycznych treści w internecie” stanowią inicjatywy, które przyczyniły się do konkretnych postępów i są dogodnym punktem wyjścia do dalszego zaangażowania. Rada wzywa także do wspierania tej inicjatywy wszystkie państwa, które jeszcze tego nie zrobiły.

Rada apeluje także o zbadanie sposobów, w jakie można by wykorzystywać strategiczną komunikację do zintensyfikowania starań UE na rzecz zapobiegania terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi oraz sposobu, w jaki komunikacja ta może wspomóc krajowe i regionalne starania na rzecz rozwiązania kwestii terroryzmu i ukrócenia radykalizacji i werbowania, które zasilają ekstremistyczne ugrupowania.

g) Nowe technologie

21. Rada uznaje, że nowe rozwiązania technologiczne, takie jak sztuczna inteligencja, bezzałogowe statki powietrzne (drony), robotyka, biotechnologia syntetyczna, technologie kryptowalutowe, drukowanie przestrzenne itd., mogą być wykorzystywane do nielegalnych celów, w tym do celów związanych z terroryzmem i brutalnym ekstremizmem. Rada apeluje o budowanie zdolności i o kontakty z krajami partnerskimi mające za cel maksymalizowanie korzyści, jakie nowe technologie przynoszą służbom bezpieczeństwa, oraz przeciwdziałanie wykorzystywaniu nowych technologii do celów terrorystycznych.

Kwestią zasadniczą jest podejście zakładające udział wielu podmiotów, a także ścisła współpraca z rządami, społeczeństwem obywatelskim, środowiskiem akademickim i sektorem prywatnym oraz z odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi. Ponadto Rada zachęca do stałego wspierania przez UE procesu wzmocnienia zdolności krajów partnerskich w zakresie stawiania czoła ryzyku związanemu z wykorzystywaniem materiałów chemicznych, biologicznych, radiologicznych i jądrowych w celach terrorystycznych.

h) Ofiary terroryzmu

22. Rada podkreśla, że w ramach walki z terroryzmem konieczne jest zwracanie szczególnej uwagi na ofiary oraz że należy zapewnić ochronę i propagowanie praw ofiar w oparciu o cztery kluczowe filary, którymi są pamięć, godność, sprawiedliwość i prawda. UE powinna wspierać działania na rzecz budowania zdolności priorytetowych krajów partnerskich w dziedzinie wspierania ofiar terroryzmu. Ofiary mogą odgrywać zasadniczą rolę w przeciwdziałaniu terroryzmowi i brutalnemu ekstremizmowi. Mogą delegitymizować terroryzm, a ich głos może być istotny dla przeciwdziałania propagandzie terrorystycznej i dla zapewnienia rozliczalności za popełnione wobec nich zbrodnie. Ponadto Rada popiera projekty realizowane pod egidą ONZ służące zwiększeniu zdolności państw członkowskich ONZ w zakresie udzielania pomocy ofiarom terroryzmu oraz jest przekonana, że wielostronne wysiłki w tej dziedzinie powinny zostać wzmocnione i powinny znaleźć odzwierciedlenie w oenzykowskiej globalnej strategii zwalczania terroryzmu.

i) Przeciwdziałanie brutalnemu ekstremizmowi i zwalczanie tego zjawiska oraz zajęcie się kwestią radykalizacji.

23. Zajęcie się podstawowymi warunkami sprzyjającymi zjawisku terroryzmu i brutalnego ekstremizmu oraz ograniczenie zdolności organizacji terrorystycznych do werbowania nowych zwolenników mają kluczowe znaczenie dla powstrzymania zagrożenia terrorystycznego. Zajęcie się tymi warunkami wymaga kompleksowego podejścia obejmującego całe społeczeństwo, w tym ciągłego docierania do słabszych grup ludności. Jednym z głównych czynników zapewniających sukces jest nadal ścisła współpraca z młodzieżą, dziećmi, kobietami, społeczeństwem obywatelskim, obrońcami praw człowieka i ofiarami terroryzmu. Kwestią niezwykle istotną dla zapewnienia skuteczności podejścia pozostaje angażowanie organizacji społeczeństwa obywatelskiego w zwalczanie terroryzmu i w przeciwdziałanie brutalnemu ekstremizmowi. Ważne jest również, by nadal zajmować się problemem rozpowszechniania brutalnej ekstremistycznej narracji oraz kontynuować promowanie dialogu międzywyznaniowego i międzykulturowego.

Rada apeluje o większe współdziałanie z priorytetowymi krajami partnerskimi, w tym na szczeblu wielostronnym. Potwierdza, że UE powinna wspierać budowanie zdolności przez priorytetowe kraje i regiony, przy uwzględnieniu różniących się i specyficznych kontekstów oraz krajowych i regionalnych planów działania, oraz powinna pomagać w dostosowywaniu wsparcia do wymogów tych krajów i regionów w zakresie przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi i zwalczania go i powinno to stanowić nieodłączny element prowadzonych przez UE z krajami trzecimi dialogów dotyczących zwalczania terroryzmu, zgodnie z odnośnymi konkluzjami Rady z 6 czerwca 2019 r.

j) Podejście uwzględniające problematykę płci oraz wzmocnienie pozycji kobiet

24. Rada przyznaje, że kobiety mogą być szczególnie podatne i narażone na bycie ofiarami, w tym na skutek przemocy seksualnej i uwarunkowanej płcią, gdyż takie działania są wśród celów strategicznych ugrupowań terrorystycznych. Niektóre kobiety mogą też stać się sprawczyniami aktów terrorystycznych i związanych z radykalizacją lub pomagać w ich dokonywaniu.

Podejście do zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi uwzględniające problematykę płci, biorące pod uwagę różnorodność doświadczeń, jest niezbędne, by osiągnąć trwałe rezultaty, podobnie jak stałe promowanie aktywnego i merytorycznego udziału kobiet w wysiłkach prewencyjnych oraz służących zwalczaniu terroryzmu. Odporność na werbowanie przez terrorystów można zwiększyć poprzez zajęcie się warunkami leżącymi u podstaw terroryzmu i brutalnego ekstremizmu, wspieranie równości mężczyzn i kobiet, edukację oraz wzmocnienie pozycji politycznej i gospodarczej, a także poprawę dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Ponadto Rada zachęca państwa członkowskie do wspierania badań w tej dziedzinie oraz uwzględniania ich wyników w procesie kształtowania polityk, działań i pomocy przeznaczonej dla krajów partnerskich.

k) Uwypuklenie znaczenia młodzieży

25. Kwestią zasadniczą jest zapewnienie młodym ludziom szans na zwiększanie odporności na radykalizację prowadzącą do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu. Należy zwrócić większą uwagę na edukację, szkolenie zawodowe, tworzenie miejsc pracy i włączenie, tak by umożliwić młodym ludziom decydowanie o swojej przyszłości. Programy służące budowaniu mostów między młodymi ludźmi z obszaru śródziemnomorskiego powinny być nadal wzmacniane, w tym poprzez poszerzanie programów już istniejących.

l) Systemy sankcji służących zwalczaniu terroryzmu

26. Rada potwierdza, jak istotne w walce z terroryzmem są solidne i skuteczne systemy sankcji. Zasadnicze znaczenie dla wiarygodności i skuteczności środków ograniczających mają poszanowanie podstawowych praw człowieka i gwarancje sprawiedliwości proceduralnej. UE jest zdecydowana nadal odgrywać przewodnią rolę w tym zakresie. Rada wyraża zadowolenie z istotnego wkładu oenzetowskiego biura rzecznika, które od czasu ustanowienia przyczynia się do sprawiedliwości i przejrzystości systemu sankcji wobec Daiszu i Al-Kaidy.

m) Przestrzeń humanitarna

27. Przywołując swoje konkluzje z 25 listopada 2019 r. w sprawie pomocy humanitarnej i międzynarodowego prawa humanitarnego oraz zgodnie z rezolucją RB ONZ 2462 (2019), Rada uznaje potrzebę uwzględniania potencjalnego wpływu środków zwalczania terroryzmu, w tym sankcji, na działania humanitarne. Rada apeluje o zapobieganie jakiegokolwiek negatywnemu wpływowi środków zwalczania terroryzmu na działania o charakterze czysto humanitarnym, w tym na działania medyczne, które są prowadzone przez bezstronne podmioty humanitarne w pełnej zgodności z zasadami humanitarnymi i międzynarodowym prawem humanitarnym. W tym celu Rada potwierdza swoje nieustanne zaangażowanie na rzecz zachowania przestrzeni humanitarnej, m.in. poprzez opracowanie najlepszych praktyk i przyjęcie odpowiednich środków ograniczania zagrożeń.

n) Powiązania między przestępczością zorganizowaną a terroryzmem

28. Rada uznaje, jak ważne jest stałe monitorowanie zagrożenia wynikającego z powiązań między przestępczością zorganizowaną a terroryzmem oraz skuteczne reagowanie na to zagrożenie. Konieczne jest wzmocnienie współpracy międzynarodowej, zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi, w celu usprawnienia wymiany informacji oraz współpracy między organami zajmującymi się zwalczaniem terroryzmu, organami ścigania, organami wymiaru sprawiedliwości i organami kontroli granicznej. Obejmuje to ograniczanie zagrożeń dla bezpieczeństwa wynikających z powiązań, do jakich dochodzi w więzieniach między więźniami odbywającymi karę za przestępczość zorganizowaną i tymi, którzy odbywają karę za terroryzm. Rada podkreśla znaczenie rezolucji RB ONZ 2482 (2019), w której wskazano szereg różnorodnych potencjalnych powiązań między przestępczością zorganizowaną a terroryzmem, a także odnośne środki zaradcze.

o) Ochrona przestrzeni publicznej, infrastruktury krytycznej i lotnictwa przed zagrożeniami terrorystycznymi

29. Ataki terrorystyczne często mają miejsce w przestrzeni publicznej, np. w szkołach, hotelach, centrach handlowych, podczas wydarzeń kulturalnych i sportowych, na obszarach zatłoczonych, na terenie węzłów transportowych, a w szczególności w miejscach kultu. Rada apeluje do UE o dalsze wspomaganie krajów partnerskich w ochronie takich miejsc. Oznacza to m.in. projekty w zakresie finansowania oraz wymianę najlepszych praktyk i wskazówek, w tym poprzez ułatwianie działania sieci kontaktów. Konieczne jest również zwiększanie świadomości wśród obywateli UE podróżujących za granicę. Ponadto Rada apeluje do UE o dalsze wspieranie budowania zdolności w krajach partnerskich w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej oraz odporności sieci zapewniających usługi krytyczne w szeregu sektorów.

p) Budowanie zdolności

30. Rada apeluje o jeszcze silniejsze powiązanie między kluczowymi kwestiami przekrojowymi nakreślonymi powyżej a udzielanym krajom partnerskim wsparciem na rzecz budowania zdolności. Od 2015 r. ponad trzykrotnie wzrosła wartość unijnego finansowania przeznaczonego na projekty zewnętrzne w zakresie zwalczania terroryzmu oraz przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi i zwalczania tego zjawiska i pod koniec 2019 r. wynosiła ok. 465 mln EUR. Ponadto istotnym narzędziem umożliwiającym kształtowanie przyszłych działań jest regularnie dokonywana ocena skutków.
- Sieć ekspertów z dziedziny zwalczania terroryzmu / bezpieczeństwa w delegaturach UE, tam gdzie takich ekspertów wyznaczono, powinna odgrywać istotną rolę w dalszym opracowywaniu ukierunkowanych działań na rzecz budowania zdolności, w porozumieniu z pozostałymi darczyńcami, a także we wzmacnianiu współpracy z państwami członkowskimi UE.
- Jednocześnie UE musi zyskać szerszy ogólny ogląd pomocy, jakiej udziela tym samym odbiorcom, w tym za pośrednictwem misji i operacji w dziedzinie WPBiO mogących odgrywać rolę w przeciwdziałaniu brutalnemu ekstremizmowi i radykalizacji, a także w obszarach niezwiązanych z bezpieczeństwem, które wnoszą wkład w zajęcie się podstawowymi przyczynami wspomnianych zjawisk.

Współpraca międzynarodowa

31. Mając na uwadze swoje konkluzje w sprawie działań na rzecz wzmocnienia multilateralizmu opartego na zasadach, przyjęte 17 czerwca 2019 r., Rada podkreśla, jak ważne jest dalsze aktywne propagowanie polityk i środków dotyczących zwalczania terroryzmu, w oparciu o praworządność i prawo międzynarodowe, w szczególności międzynarodowe prawo dotyczące praw człowieka, międzynarodowe prawa humanitarne i międzynarodowe prawo uchodźcze.
32. UE będzie w sposób zdecydowany kontynuować budowanie i wzmacnianie strategicznego partnerstwa z głównymi globalnymi podmiotami w tej dziedzinie, przede wszystkim z Organizacją Narodów Zjednoczonych. Będzie nadal prowadzić współpracę i koordynację działań z szeregiem partnerów oraz organizacjami międzynarodowych i regionalnych, inicjatywami i innymi platformami wielostronnymi, w szczególności z kluczowymi podmiotami, takimi jak NATO – zgodnie ze wspólnym zestawem nowych propozycji zatwierdzonym przez UE i NATO w 2017 r., Rada Europy i OBWE.
- UE jest także członkiem Światowego Forum na rzecz Zwalczania Terroryzmu i inspirowanych nim instytucji (Światowego Funduszu na rzecz Zaangażowania Społeczności i Odporności Społecznej, Centrum „Hedayah” i Międzynarodowego Instytutu Sprawiedliwości i Praworządności), a także światowej koalicji przeciwko ISIL/Daishowi i jej grup roboczych. UE będzie podtrzymywać i intensyfikować współdziałanie z oboma podmiotami.
- Jako wspólnota narodów oparta na zasadach UE powinna dążyć do wzmocnienia partnerstwa z krajami o podobnych poglądach i, w stosownych przypadkach i z należyтым poszanowaniem unijnych ram instytucjonalnych, badać możliwości budowania nowych partnerstw.
33. Ta praca na szczeblu wielostronnym, dwustronnym i regionalnym powinna przyczynić się do ułatwienia wspólnej orientacji sytuacyjnej, współpracy operacyjnej i koordynacji darczyńców, zarówno pomiędzy państwami członkowskimi, jak i z szerokim gronem podmiotów spoza UE. Podczas gdy kontynuowane jest dalsze wzmacnianie działań informacyjnych, współpracy i koordynacji z kluczowymi partnerami strategicznymi UE, Rada odnotowuje również, że ważne są dalsze wysiłki na rzecz współdziałania, w stosownych przypadkach, z innymi odpowiednimi podmiotami globalnymi i regionalnymi w ramach dążenia do realizacji strategicznych interesów UE.

Wdrażanie konkluzji Rady i dalsze działania następce

34. Rada podkreśla potrzebę stałego wzmacniania unijnej zewnętrznej architektury w dziedzinie zwalczania terroryzmu oraz działań w tym zakresie zgodnie z określonymi priorytetami i w oparciu o wszystkie środki dostępne w instytucjach, służbach oraz obszarach polityki wewnętrznej i zewnętrznej, z myślą o maksymalizowaniu synergii.
35. Rada apeluje do odpowiednich organów UE, by nadal wzmacniały synergię i usprawniały koordynację działań między wewnętrznym i zewnętrznym wymiarem zwalczania terroryzmu oraz między instytucjami UE i państwami członkowskimi, w celu zapewnienia priorytetyzacji przy wdrażaniu odnośnych konkluzji Rady. Rada oczekuje na przyszłą strategię dotyczącą unii bezpieczeństwa oraz na programowanie w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (2021–2027).
36. Rada uznaje za niezbędne dokonywanie okresowo ponownej oceny kierunku strategicznego w odniesieniu do zewnętrznych aspektów działań UE w dziedzinie zwalczania terroryzmu. Należy w tym celu wykorzystać wyniki wdrażania niniejszych konkluzji i oprzeć się na ocenie nowych zagrożeń, jakie wiążą się z terroryzmem oraz radykalizacją prowadzącą do brutalnego ekstremizmu i terroryzmu.
